

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра дизайну**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО

ШТ "28" 02 2025 р.

ІЛЮСТРАЦІЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В2 Дизайн
Освітньо-професійна програма (наукова)	«Графічний дизайн»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

**Івано-Франківськ
2025**

РОЗРОБНИК:
викладач кафедри дизайну

Роксолана ЛЕВИЦЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри дизайну
протокол № 1 від 28 серпня 2025
завідувач кафедри

Ірина МАТОЛІЧ

УЗГОДЖЕНО:
Гарант ОПП

Наталія ГІЛЯЗОВА

СХВАЛЕНО:
на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	roksolana.r.levytska@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра дизайну
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/roksolana-levytska
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=4576

ВСТУП

Навчальна дисципліна забезпечує підготовку студентів до майбутньої професійної діяльності в умовах сучасного розвитку друкованих та електронних видань. У подальшому дисципліна "Ілюстрування" забезпечує вивчення таких навчальних дисциплін, як «Основи композиції та дизайну» тощо. Навчальна дисципліна забезпечує підготовку студентів до майбутньої професійної діяльності в умовах розвитку друкованих та електронних видань. Дисципліна готує студентів до вивчення взаємопов'язаних професійно-орієнтованих і спеціальних питань друкованих та електронних видань, до використання отриманих знань під час підготовки курсових, кваліфікаційних робіт, дипломних проектів, у процесі розв'язання практичних задач.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань і навичок стосовно обґрунтування вибору технік створення ілюстрацій; надання студентам необхідного уявлення щодо методик створення ілюстрацій; надання студентам необхідного уявлення щодо стилів створення ілюстрацій; викладання студентам знань про властивості матеріалів та інструментів створення ілюстративного матеріалу; формування у студентів комплексу знань та вмінь, які допоможуть їм у майбутньому самостійно створювати високоякісні ілюстрації; вивчення можливостей і одержання практичних навичок у використанні комп'ютерної техніки для створення скетчів; вивчення можливостей і одержання практичних навичок у використанні комп'ютерної техніки для створення колажів; вивчення можливостей і одержання практичних навичок у використанні комп'ютерної техніки для створення цифрових ілюстрацій.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання: оволодіння навичками створення ілюстрацій для різних видів друкованих видань; обрання колірної гами видання та створення цифрових ілюстрацій.

Об'єктом навчальної дисципліни є техніки створення ілюстрацій.

Предметом навчальної дисципліни є техніки створення класичних та цифрових ілюстрацій; способи використання інструментів і матеріалів для створення класичних ілюстрацій; програмне та апаратне забезпечення для створення цифрових ілюстрацій; методика створення ілюстрацій, що забезпечують навчальний процес.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

основні поняття, пов'язані з діяльністю ілюстратора; основні поняття, пов'язані з ілюстрацією;

види діяльності ілюстратора;

принципи ілюстрування паперових та електронних видань;
стилі та напрями ілюстрування;
властивості матеріалів та інструментів для створення ілюстрацій;
види ілюстрацій та способи їх створення;
техніки створення ілюстрацій;
особливості створення цифрових ілюстрацій;
властивості програмного забезпечення для створення цифрових ілюстрацій;
властивості програмного забезпечення для створення колажів;
способи оцифрування та ретушування ілюстрацій, виконаних на паперових носіях;
принципи композиційної побудови ілюстрацій та їх взаємозв'язок їх із текстом;
вміти: аналізувати основні складові стилю відомих ілюстраторів та застосовувати результати у своїх роботах;
створювати скетчі;
створювати ілюстрації, за допомоги різних матеріалів (акварельної та акрилової фарб, акварельних олівців, масляної та сухої пастелі, гуаші, пластиліну тощо);
створювати колірну гаму для ілюстрації;
вибирати папір для кожного типу фарби;
перетворювати намальовані ілюстрації до растрового формату;
вибирати програмне забезпечення для створення ілюстрацій;
користуватися апаратними та програмними засобами для створення ілюстрацій;
створювати комплексні ілюстрації, що складаються з кількох пов'язаних за тематикою зображень (мальовані історії);
створювати ілюстрації для електронних мультимедійних видань, у тому числі навчального характеру.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Графічний дизайн” (2024/2025)).

Шифр та назва компетентності	Результати навчання
СК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності СК11. Здатність вибирати і застосовувати інструменти та матеріали для створення ілюстрацій. Здатність вибирати.	ПРН Визначати оптимальні ілюстрації для різних видів видань. ПРН Визначати способи застосування ілюстрації на етапі додрукарської підготовки для різних видів видань. ПРН Проводити аналіз ілюстрації на етапі додрукарської підготовки для різних видів видань. ПРН Визначати способи застосування інструментів та матеріалів для створення ілюстрацій. Здійснювати обґрунтований вибір матеріалів для створення ілюстрацій.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	-	-
	Практичні	42 (в годинах)	8 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до ілюстрування. Робоче місце ілюстратора. Елементи друкованого видання, що потребують ілюстрацій

1.1. Визначення поняття «ілюстрування».

1.2. Призначення ілюстрацій.

1.3. Види ілюстрацій.

Тема 2. Інструменти та матеріали для створення ілюстрацій. Техніки створення ілюстрацій за допомогою інструментів та матеріалів

Тема 3. Аналіз стилів відомих ілюстраторів. Основи малювання (пропорції, світло, тінь). Основи скетчингу. Колір в ілюстрації (робота з колірним кругом, колір світла і тіні)

3.1. Поняття стилю ілюстрування.

3.2. Аналіз стилів відомих ілюстраторів.

3.3. Скетч та способи його створення.

3.4. Колір в ілюстрації. Основні аспекти створення колірної гами для ілюстрації. Кольори світла та тіні.

3.5 Білборд

Тема 4. Комікс. Створення персонажів для друкованих та електронних видань.

5.1. Поняття коміксу та історія його виникнення.

5.2. Види коміксів та стильові вимоги до його створення.

5.3. Техніки створення коміксу.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Вимоги до завдання	Кількість год.
1.	Книжкова ілюстрація	Розробити 3 кольорових ескізи для книги Матеріал: фарби. Формат: А3.	22
2.	Цифрове зображення	Завдання на вибір : розробка комікса або коллажа, створення ескізування і перенесення зображення у векторні та растрові графічні редактори. Формат: А4.	20
	Всього годин		42

Зміст самостійної роботи здобувачів Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.	48	82
Скетчинг	10	18
Книжкова ілюстрація	14	24
Комікс	14	22
Колаж	10	18

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відповідно до нормативної бази УЖД

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні,

практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

*Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).
Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.*

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

Аудиторні заняття з дисципліни «Ілюстрація» проходять у формі практичних занять.

Відпрацювання студентом пропущених або не вчасно створених практичних робіт виконуються в аудиторії. Це потрібно для того щоб виключити можливість плагіату, тобто присвоєння і здачі студентом чужої роботи.

Важливим елементом у навчальному процесі є академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Відповідно до цього викладач повинен надавати достовірну інформацію про використані джерела та власну творчу діяльність, а студент у свою чергу посилення на джерела інформації у разі використання при створенні ідей, ескізів та розробок.

Загалом після завершення кожної практичної роботи відбувається колективне обговорення між студентами та викладачем щодо виявлення негативних та позитивних моментів у виконаному завданні. При виконанні

графічної роботі важливим є творчий підхід до завдання, використання власних ідей, зарисовок та ескізів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі графічного дизайну.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень. ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання. ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольорофактурні властивості об'єктів дизайну	словесний метод (викладення нового матеріалу); наочний метод (прикладні завдання, приклади зразків); інтерактивний методи (дискусія); практичний метод (виконання практичних завдань); стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні (відповідальності в роботі, доброчесності як в процесі навчання, так і при виконанні замовлень)	екзамен

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40

Всього:	-	100	60	100
---------	---	-----	----	-----

Усі практичні заняття з курсу «Ілюстрація» проводяться у форматі, що визначений деканатом університету (онлайн/офлайн чи змішаному).

Відвідування практичних занять з курсу є обов'язковим. Усі пропущені заняття повинні відпрацюватися впродовж трьох наступних тижнів після отримання пропуску, або після того, як студент повернувся до навчання.

Поточний контроль передбачає здачу студентом усіх практичних завдань за семестр у належному вигляді .

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	Студент, не опанував практичний та теоретичний матеріал, завдання мають значні недоліки, а саме: неохайність виконання, недотримання основних вимог до завдання, відсутність творчого підходу тощо; завдання здано невчасно; ставлення студента до навчання, зокрема до виконання завдання не відповідальне.
«задовільно»	Студент в достатньому обсязі опанував практичний та теоретичний матеріал, справився з частиною поставлених завдань або виконав завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому мали значні недоліки (неохайність виконання, недотримання основних законів будови, відсутність творчого підходу тощо); студент не завжди демонстрував здатність визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення, застосовувати практичні вміння під час роботи над завданнями.
«добре»	Студент загалом добре опанував практичний та теоретичний матеріал, якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до їх виконання, але при цьому зробив декілька помилок; завдання виконано в повному обсязі та своєчасно; продемонстрував старанність, самостійність, активність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдання.

«відмінно»	Студент у повному обсязі опанував матеріал та виконав всі завдання своєчасно; виконані роботи є акуратними, виконані з творчим підходом та дотриманням усіх вимог до завдання; студент володіє практичними вміннями на високому рівні; здатний грамотно визначати й ефективно здійснювати навчальні задачі з урахуванням особливостей навчального процесу; продемонстрував старанність, самостійність, ініціативу та активність.
------------	--

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

Підсумковою формою контролю дисципліни «Ілюстрація» є екзамен, який передбачає виконання розробки практичного завдання.

Процедура проведення контрольних заходів, а саме підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно Шкали оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Пушкар О. І. Ілюстрування : навчальний посібник / О. І. Пушкар, Т. Ю. Андрющенко. Х .: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 128 с.
2. Andrew-loomis-creative-illustration 300с Titan Books
3. Як стати успішним ілюстратором» Дерек Бразелл та Джо Девіс 208 с ArtHuss
4. «Як зрозуміти ілюстрацію» Дерек Бразелл та Джо Девіс 208 с ArtHuss
5. «Анімація: посібник із виживання» Річард Вільямс 384 с ArtHuss
6. «Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів» Стівен Геллер 296 с ArtHuss

Додаткова

1. Новік Г.В., Зємцова П.О. Сучасна ілюстрація. Видавництво «А-ба-ба-га-ла-ма-га». / Г.В. Новік, П.О. Зємцова // Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць / Національний авіаційний університет. К., 2021. Вип. № 24. С. 88-96
2. Як роблять книжкові ілюстрації. Любов Малигіна веб-сайт. URL: <https://youtu.be/V8Wy9L74JUU> (дата звернення 07.09.2022)
3. Огляд книг для ілюстраторів "Як стати ілюстратором" та "Як зрозуміти ілюстрацію" веб-сайт. URL: <https://youtu.be/OOFrF4nkHSw> (дата звернення 07.09.2022)
4. Які бувають види дитячої книжкової ілюстрації? веб-сайт. URL: https://youtu.be/HwxDwZ-n_Mk (дата звернення 07.09.2022)